

ÖZET: Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hk. (10.05.2013-6759)

Bilindiği üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 105 inci maddesinin son fıkrasında; “Ayrıca, memurun bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya tedavisi uzun süren bir hastalığının bulunması hâllerinde, bu hâllerin sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi şartıyla, aylık ve özlük hakları korunarak, üç aya kadar izin verilir. Gerekğinde bu süre bir katına kadar uzatılır.” hükmü, 29/10/2011 tarihli ve 28099 sayılı Resmi Gazete’de yayımlanan Devlet Memurlarına Verilecek Hastalık Raporları ile Hastalık ve Refakat İznine İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik’in “Refakat iznine ilişkin esaslar” başlıklı 10 uncu maddesinde ise, “1) Memurlara 657 sayılı Kanunun 105 inci maddesinin son fıkrası uyarınca izin verilebilmesi için memurun;

a) Bakmakla yükümlü olduğu ana, baba, eş ve çocuklarından birinin,

b) Bakmakla yükümlü olmamakla birlikte refakat edilmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocuklarıyla kardeşlerinden birinin, ağır bir kaza geçirdiğinin veya tedavisi uzun süren bir hastalığı bulunduğunun sağlık kurulu raporuyla belgelendirilmesi zorunludur.

(2) Birinci fıkra çerçevesinde düzenlenecek ve refakat sebebiyle izin verilmesine esas teşkil edecek sağlık kurulu raporunda; refakati gerektiren tıbbî sebepler, refakat edilmediği takdirde hayatı tehlike bulunup bulunmadığı, sürekli ve yakın bakım gerekip gerekmediği, üç ayı geçmeyecek şekilde refakat süresi ve varsa refakatçinin sahip olması gereken özel nitelikler yer alır. Gerekli görülmesi hâlinde üç aylık süre aynı koşullarda bir katına kadar uzatılır.

(3) Aynı kişiyle ilgili olarak aynı dönemde birden fazla memur refakat izni kullanamaz.

(4) Aynı kişi ve aynı vakaya dayalı olarak verilecek refakat izninin toplam süresi altı ayı geçemez.

(5) İzin süresi içinde refakati gerektiren durumun ortadan kalkması hâlinde memur iznin bitmesini beklemeksizin göreve başlar. Bu durumda veya izin süresinin bitiminde, göreve başlamayan memurlar izinsiz ve özürsüz olarak görevlerini terk etmiş sayılarak haklarında 657 sayılı Kanun ve özel kanunların ilgili hükümlerine göre işlem yapılır.

(6) Refakat izni kullanılırken memurun aylık ve özlük hakları korunur.” hükmü yer almakta olup, söz konusu hükümlerde Devlet memuruna refakat izninin hangi hallerde, kimler için verileceği ve süresi ile ilgili düzenlemelere yer verilmiştir.

Ayrıca, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun değişik 102 nci maddesinde, memurların hizmet yılları itibarıyla yıllık izinlerini nasıl ve ne şekilde kullanacakları; değişik 104 üncü maddesinde, doğum, evlenme ve ölüm gibi hallerde ve bu hallerden başka mazerete dayalı verilecek mazeret izinlerinin süresi ve esasları; 105 inci maddesinde, memurların hastalanmaları halinde verilecek hastalık izinleri ile memurlara verilecek refakat izninin süre ve esasları; değişik 108 inci maddesinde ise, memurların bakmakla yükümlü olduğu veya memur refakat etmediği takdirde hayatı tehlikeye girecek ana, baba, eş ve çocukları ile kardeşlerinden birinin ağır bir kaza geçirmesi veya önemli bir hastalığa tutulmuş olası hallerinde, bu hallerini raporla belgelendirmeleri şartıyla verilecek aylıksız izinlerle, bazı durumların gerçekleşmesi halinde verilecek aylıksız izinlerin süre ve esasları hükme bağlanmıştır.

Görüldüğü üzere, 657 sayılı Devlet Memurları Kanununda bakmakla yükümlü olduğu

eşı, çocukları, anne ve babasının hastalıkları sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna ne şekilde izin verileceğine ilişkin herhangi bir hüküm bulunmamaktadır.

Yukarıda yer verilen hüküm ve açıklamalar çerçevesinde,

- Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde bahsi geçen kişilere refakat eden Devlet memuruna izin verilmesi hususunda gerekli kolaylığın sağlanması gerektiği ve bu iznin suistimal edilmesinin önüne geçilmesi amacıyla kamu kurum ve kuruluşlarca bahsi geçen duruma ilişkin belge istenebileceği,

- Bakmakla yükümlü olduğu kişiler ile bakmakla yükümlü olmadığı eşi, çocukları, anne ve babasının hastalanması sebebiyle sağlık kurum ve kuruluşlarına müracaat ederek söz konusu kurum ve kuruluşlarca muayene edilmesi sırasında ya da muayene sonrası tetkik ve tahlillerde geçirdiği sürelerde söz konusu kişilere refakat etmesi amacıyla Devlet memuruna verilen iznin bahsi geçen personelin yıllık izninden veya mazeret izninden düşülmemesi gerektiği,

mütalaa edilmektedir.

